

KYRKO **KÖR**
sksf Sveriges
Kyrkosångs-
förbund **JOURNALEN 1/13**

Stort psalmtema

Sid 8–18

Råd från Vintermötet

Sid 4–5

Musikbistånd

Sid 6–7

KO-risternas MUU-sik

Sid 24

Varför är musiken viktig?

Jag träffade en kyrkomusiker häromdagen som berättade att hennes kyrkoherde hade sagt ungefär så här; ”kyrkomusikens tid är slut. Kyrkan kommer i framtiden inte att hålla på med musik på det sättet som görs idag. I framtiden är det bara gudstjänsten som gäller.”

För alla oss som älskar musiken i kyrkan är det en befängd tanke att den skulle vara umbärlig. Och samtidigt är det lätt att famla efter orden när vi ska argumentera. Vad har musiken med Gud och församling att göra? Varför är just körsången viktig i kyrkan?

Det pågår olika projekt som visar att musik påverkar hälsan på ett mätbart sätt. Björn Vickhoff, forskare i Göteborg, har skrivit *Kroppens partitur* som handlar om hur känslor påverkas av musik. Studien visar tydligt att musiken påverkar hjärtat. Studien slår fast att musikaliska variabler som beat och tempo orsakar en biologisk respons i form av fysiologiska, neurologiska och kardiovaskulära reaktioner.

– Det är som att kroppen har ett eget partitur, där varje händelse i musiken har sin motsvarighet i kroppsliga händelseförlopp, säger Björn Vickhoff.

Forskarnas mål är att kunna använda musik i klinisk verksamhet, till exempel som smärtlindring, för att stimulera reha-

biliteringen efter till exempel stroke och stödjande rörelser hos Parkinsonpatienter.

Professor Töres Theorell har i samarbete med Kungliga Musikhögskolan visat på samband mellan musik och hälsa i skolklasser, där ungdomar fick utveckla musik. I jämförelse med kontrollgrupper fanns signifikanta skillnader som visade att musikgrupperna hade bättre skolresultat men också ökat välbefinnande.

Kultur och speciellt musik bidrar till återhämtning genom att beröra vårt innersta. Upplevelser av kultur frigör kroppens eget ”lugn-och-ro-system” och läkande hormoner med neurohormonet oxytocin.

Jag vet inte om kunskap om denna forskning kan påverka en kyrkoherde som tycker att musiken är oviktig. Det svarar fortfarande inte på vad musiken och körsången har med församlingen att göra.

Alf Gabrielsson, professor på musikhögskolan, har samlat berättelser i en bok som heter *Starka musikupplevelser*. Det som blir synligt i dessa är att musiken öppnar för upplevelser som i alla fall jag skulle kalla för andliga. Vi är många som kan stämma in i att musiken har en verklig betydelse för min gudsupplevelse, för min känsla av att vara en del av en gemenskap. Och det har med församlingen att göra. Att få vara en del av en kör, att låta min stämma blandas

med andras stämmor och tillsammans skapa en helhet av klanger, det gestaltar vad det är att vara kyrka.

Jag läste för en tid sedan Lasse Bergs böcker om Kalahari, och han beskriver också på olika sätt hur betydelsefull musiken, rytmen och sången är för andliga upplevelser och för en rituell gemenskap.

Vi behöver hjälpas åt att hitta ännu fler argument för vikten av sången och musiken. I stället för att ifrågasätta musikens roll i församlingen borde kyrkans ledare lyfta fram den ännu mer och i högre grad försöka förstå varför den är så viktig. Vi behöver en musikens teologi!

Du som har tankar om vad körsången betyder för dig och din församling, jag tar tacksamt emot det du vill berätta. Skriv gärna till lena@fageus.se.

Lena Fagéus

Kyrkoherde i
Frustuna församling
och styrelseordförande i Sveriges
Kyrkosångsförbund

Redaktörens rader

Jag hade bestämt mig för att i år skriva minimalt från Vintermötet i Sigtuna. De senaste åren har det varit mycket Vintermöte i *Körjournalen* nr 1, kanske alltför mycket. Intresset bland kyrkans körsångare för returinformation från föreläsningar är rimligen begränsat. I stället satsade jag på ett psalmtema, ett tema som växte och växte och växte – och skulle kunna växa ännu mycket mer. Utrymmet för Vintermötet krympte och krympte, tills det var nere på noll sidor. Då satte Vintermötet i gång. Och det kändes så skönt att tidningen, som skulle vara klar några få dagar senare, till största delen redan var i hamn. Tills föreläsarna överträffade varandra i intressanthet.

Det blev allt omöjligare att hålla på de noll sidorna. Så det hela slutade, som allt oftare, med att jag resignerade, bestämde mig för att utöka sidantalet och jobba några timmar till. Föreläsningarna var helt enkelt för bra. Något av allt detta fantastiska bara måste jag förmedla vidare till kyrkans körsångare!

Det blir bara ett litet smakprov, utrymmet och tiden är fortfarande starkt begränsade. Några av dessa utmärkta föredragshållare nämner jag knappast mer än vid namn. Men jag gör åtminstone det.

För övrigt ber jag om ursäkt för den sneda könsfördelningen i detta nummer. Förklaringen ”det råkade bli så, jag valde dem som var intressantast i sammanhanget” är dålig, det finns alltid intressanta personer

av båda könen, om man bara anstränger sig för att leta. Av bekvämlighet gjorde jag inte det, jag valde det intressanta som kom i min väg. Därför, som en liten kompensations, byter jag denna gång ut en bild på mig själv till förmån för en bild på några unga män, en bild som trots vissa förtjänster hittills aldrig har varit publicerad.

Marita Sköldberg
Redaktör

Symeons ord inspirerade till ljusmässor och dopfester

På söndag 3 februari är det kyndelsmässodagen, en klassisk kördag i Svenska kyrkan. Kyndelsmässodagen, som också kallas Jungfru Marie Kyrkogångsdag, handlar om hur Jesus bars fram i templet när han var 40 dagar. I templet fanns Symeon och Hanna, som har väntat länge på detta barn. Symeon uttalar att nu när han har sett ljuset kan han dö i frid, och denna dag har därför kommit att handla om ljuset. Kyndel är ett gammalt svenskt ord för ljus.

Ofta firas ljusmässor denna dag. Enligt gammal tradition kan man välsigna de ljus som skall användas i kyrkan under året.

I Mellösa kyrka nordväst om Flen firas, liksom varje år, **ljusmäs**a klockan 18. Församlingens fyra körer – Pyttekören, Barnkören, Ungdomskören och Kyrkokören – medverkar. Mässan inleds med procession och ljusständning längst fram i koret. Ljusmässan präglas av sång och musik och böner. Ofta får barnen i körerna skriva egna böner som de själva läser upp denna dag.

Allt vanligare tycks det ha blivit att ha dopfest på kyndelsmässodagen. Alla barn som döptes året innan och deras familjer blir särskilt inbjudna. Ofta tänds ljus för alla barnen, ibland får barnen en gåva, på många håll blir det tårta efter gudstjänsten.

Många församlingar skapar sina egna sätt att uppmärksamma barnen som döps.

I fjol invigdes ett **dopträd** i Nässjö kyrka. Varje gång någon döps hängs ett löv upp i trädet. På kyndelsmässodagen får barnen sina löv, tillsammans med en Barnens Bibel.

Dopträdet i Söderbärke kyrka i södra Dalarna fylls i stället med **hjärtan**, som på kyndelsmässodagen delas ut tillsammans med en nalle.

Och i Höganäs i västra Skåne får barnen hämta sina **dopänglar** från dopträdet.

I Masthuggskyrkan i Göteborg hänger

Dopänglar i Masthuggskyrkan.
Foto: Anna-Karin Höglind Daud

Dopfiskar i Vendel och Tegelsmora.
Foto: Marit Lundkvist Reyes

dopänglarna, som delats ut sedan 2011, i en trollhasselkvist i ett valv. Änglarna är alla unika och tillverkas med indianpärlor av frivilliga i församlingen.

I Skurup i södra Skåne invigde man 2011 i stället ett **dopnät**. Där fastnar en blänkande fisk i metall för varje person som döps. På kyndelsmässodagen töms nätet och barnen får sina fiskar.

I Vendels och Tegelsmora församlingar i Uppland är **dopfiskarna** av glas, gjorda av Tobo glasblåseri. De började hängas i fisknät i kyrkornas fönster under 2012.

I Kumla i Närke **sammanför man ljuset och dopet**, där är det ljusmäs

Niklas Petersson, Växjö

Varför sjunger du i Allemanskören?

– Jag hade sjungit i en kyrkokör i Stockholm och när jag flyttade hem igen för några år sedan letade jag på nätet och hittade den här. Jag ringde Linda, (Andersson, körledaren), de hade egentligen stopp, men karlar tog de in. Det är en skön uppsättning människor och en skön stämning. Det är avkopplande att sjunga och tillsammans med så många blir det en härlig känsla.

Allemanskören påstås vara Sveriges största kyrkokör.

– Ja, de skryter om det här. Det är lite häftigt när vi drar igång. När det är gospel blir det effekt när vi är 120–140 stycken. Vi är ungefär 30 basar, det är helt annorlunda mot kören i Stockholm, där vi var tre-fyra stycken. Det är lite skönt att det inte blir så stort ansvar på var och en, särskilt om man inte mår så bra.

Var och när sjunger ni?

– Vi sjunger i Domkyrkan i Växjö, förutom på resor någon gång per år. Vi sjunger mest vid de stora helgerna. Både på Valborg och Nationaldagen sjunger vi i kyrkan. På Nationaldagen var folkdanslaget med också. Vi samarbetar med Kronobergarnas Musikkår ett par gånger om året. Det roligaste tycker jag är när vi gör klassiska stycken tillsammans med musikkåren. Men vi blandar rätt mycket.

Har du något drömprjekt med kören?

– Vi sjöng mycket Bach och Mozart i kören i Stockholm. Spontant, nu när du frågar, tänker jag att det skulle vara roligt att sjunga Mozarts Requiem. Men det kanske vi inte klarar ... Det var rena rock'n'roll-konserten när vi gjorde den i Stockholm, det blev en sån aha-upplevelse: Det är så här det är att sjunga klassiskt!

Lär ni känna varandra i en så stor kör?

– Nej, inte alla. Vissa av basarna känner man lite mer. Det blir någon slags folksamling när vi ska öva och vi ska organisera oss där i församlingshemmet. Det är ingen vanlig gullig kyrkokör.

Text: Marita Sköldberg

KYRKOKÖR
KÖR
JOURNALEN

Kyrkokörjournalen
Nr 1 2013 Årg 24

Tidning för Svenska kyrkans körer.
Utges av Sveriges Kyrkosångs-
förbund, SKsf.

Ansvarig utgivare Lena Fagéus

Redaktör: Marita Sköldberg
Filipsbol 104, 741 95 Knivsta,
Tel 070-21 22 166
kj@sjungikyrkan.nu

Prenumerationer etc:
Förbundskamrer Agneta Lundell,
Essunga Stallaholm 457
465 98 Nossebro
Tel 072-727 12 12
ekonomi@sjungikyrkan.nu

Prenumerationspris:
150 kr/år (sex nummer). Rabatterat
pris vid fler än 6 prenumerationer.

Annonsbokning:
Display i Umeå AB
090-711 512
Ola Tallbom
ola.tallbom@display-umea.se

För information om annonser
och prenumerationspriser
www.sjungikyrkan.nu

Design och produktion:
www.mwgrafiskform.se

Tryckeri
Trydells
www.trydells.se

Omslagsbild
Foto: Marita Sköldberg

Nästa nummer av Kyrkokörjournalen
kommer den 27 mars.

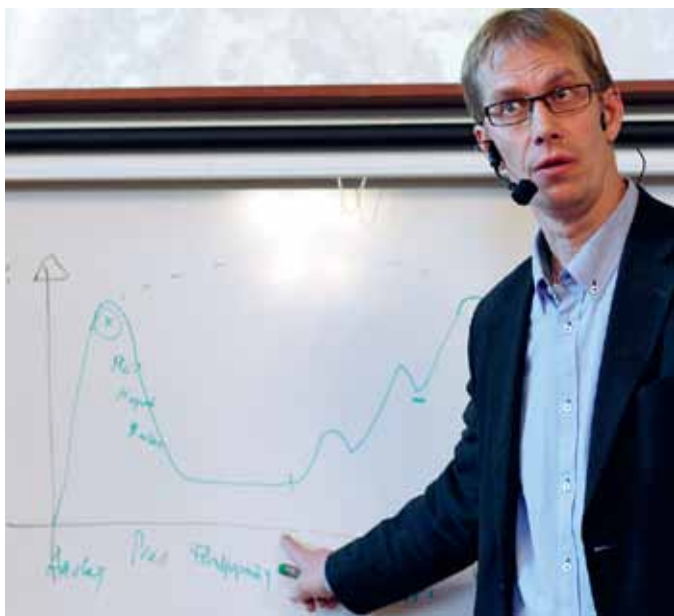
ISSN 1101-9670

Gott om konkret lärdom i årets *Vintermöte*

Årets upplaga av Kyrkosångsförbundets Vintermöte ägde rum i Sigtuna 7–9 januari. En rad föreläsare fanns med under kursen som lockade över hundra deltagare från församlingar runt om i landet. Körjournalen gör en punktformig sammanfattning av delar av innehållet.

Dramaturgikurs med Johannes Söderberg

Johannes Söderberg är tv-gudstjänstproducent. Han gav under Vintermötet en kortkurs i dramaturgi, och använde såväl Morden i Midsomer och Askungen som helgsmålsringning som illustrationer. Applicerbart på allt, hävdade han och följde sin egen modell till punkt och pricka.

Först kommer anslaget med stort energipåslag under kort tid. Sju-åtta sekunder har man på sig att fånga intresset. (Johannes gjorde det med hjälp av en ikon av Rublev.)

Sen följer presentation och fördjupning, som tar lite längre tid, och då energin är låg. (Johannes berättade om sin bakgrund som präst och producent och kortfakta om tittarsiffror, för att därefter gå in på vilka de stora utmaningarna är när det gäller tv-gudstjänster.)

Dags för upptrappning, berättelsen i berättelsen. Den sker i tre steg, där det sista är upplösningen, det stora avslöjandet, berättelsens absoluta höjdpunkt. (Johannes visade klipp från en helgsmålsringning med Martin Lönnebo och höjdpunkten, när en grupp män i S:ta Clara kyrka sjunger falskt men minst sagt hjärtligt om Pärleporten.)

Till sist kommer avtoningen, då energin avtar mycket snabbt, allt återgår till det normala, det blir åter lugnt och tryggt. (Johannes avslutade med några stillsamma sammanfattande visdomsord på vägen.)

Johannes främsta budskap till körsångare är: Ni sjunger lika mycket med ögonen som med rösten!

– Jag ser i ögonen på den som sjunger eller talar om kroppen minns vad orden talar. Detta stavas trovärdighet.

Gudstjänstråd från Caroline Krook

Biskop emerita Caroline Krook talade om gudstjänsten under Vintermötet. Bland annat gav hon sju handfasta råd till församlingar angående gudstjänsten.

1. Bygg upp gudstjänstgrupper som träffas och ber inför varje gudstjänst.
2. Formalisera inte kyrkvärdskapet för mycket, utan låt också andra personer läsa texter etc.
3. Flytta på kören, låt körsångarna sitta utspridda i församlingen, klädda i vanliga kläder. Kanske kan man starta körer som har till uppgift att just stödja församlingssången.
4. Be om att gudstjänsten ska fördjupa er själva, inte andra.

5. Undvik konsumtionssamhällets reklamspråk. Ritens språk börjar i förundran.
6. Vi lever i en mångkulturell kontext, låt det präglade gudstjänsten.
7. Ni som arbetar i kyrkan, delta i gudstjänsten även när ni inte är i tjänst. Då visar ni att gudstjänsten är viktig.

Livstankar från Ann Heberlein

Etikforskaren Ann Heberlein talade om godhet och lycka under sitt anförande på Vintermötet. Hon tycker att vi snarare bör sträva efter harmoni än lycka, men kan ändå hålla med den relativt nya disciplinen lyckoforskning om att det går att öva sig i att bli lycklig.

- Vi behöver vara självmedvetna i den mån att vi reflekterar över våra handlingar, så att man kan leva på ett sånt sätt att man känner sig stolt över sig själv.
- När du köper kaffe i en pappmugg nästa gång, betala för två koppar, säg att du betalar för nästa som kommer också, så får den en gratis kopp. Då blir tre människor glada; du själv för att du kan glädja dig åt att andra blir glada, den som får en gratis kopp kaffe och så kassörskan som tycker att det är roligt att kunna säga en sån sak till nästa kund.
- För mig var det en befrielse att släppa tanken på att det finns en Mening, med stort M. Men jag tror att det finns många små meningar i livet, också i det eviga upprepandet. Att släpa hem matkassar och laga mat till dem man älskar är meningsfullt.

- Att som förälder säga till sina barn ”gör vad du vill, bara du blir lycklig”, det är att sätta en fruktansvärd press på sina barn, för hur svårt är det inte att bli lycklig.

Rösttips av Elisabeth Bengtson-Opitz

Elisabeth Bengtson-Opitz är sångprofessorn som har utvecklat ett helt koncept för att bibehålla en vacker röst under hela livet. *Anti Aging för rösten* heter konceptet, som utarbetades på tyska, och först nu har kommit i bokform på svenska. Under Vintermötet berättade Elisabeth Bengtson-Opitz om vad som händer med rösten och gav många tips. Här är ett litet urval.

- Kroppens allmänna konditionstillstånd spelar stor roll för rösten. Gör någon form av gymnastik; stavgång, simning och rodd är bra.
- Släpp loss magen, oberoende av om den är stor eller liten.
- Använd begreppet kontrollerad utandning, inte stöd, för det senare leder bara till att människor spänner sina magar, vilket är helt fel.
- Ha inte högklackade skor när du ska stå länge på en konsert. De ändrar jämvikten i kroppen.

- Om sången blir nasal beror det på slappt gomsegel, det aktiveras genom övningar med k-g-ng.
- Om klangen behöver komma framåt, öva med konsonanterna p, b och m.

Bra hjälpmedel:

Elastiska Thera-Band, kan köpas på sportaffärer. Spegel, så att var och en själv kan se hur stort, eller oftast litet de gapar. Kork, sätt in den i munnen, forma läpparna runt och sjung.

Litteraturlista

Flera av deltagarna i årets Vintermöte har nyligen utkommit med böcker.

Elisabeth Bengtson-Opitz: *Anti Aging för rösten* – en handbok för en frisk och klokken röst (Wessmans 2012)

Åsa Hagberg, tonsättning Stefan Jämtbäck: *Och himlen rör vid jorden – psalmer för hela kyrkoåret* (Artos 2011), samt, tonsättning Nadja Eriksson: *Den som bär – sånger om visdom, närvaro och ljus* (Gehrmans 2012)

Ann Heberlein: *Ett gott liv* (Bonniers 2011)

Caroline Krook: *Mötesplatser* (Verbum, 2012)

Karin Runow: *Festen!* – En dopmusikal för barn-/diskantkör (Runow Media 2012). Hon har även gjort mässerie D i förslaget till ny Kyrkohandbok för Svenska kyrkan

Jesper Svartvik: *Förundran och förväntan* (Verbum 2012)

Text och foto: Marita Sköldberg

Sveriges ledande
tillverkare av körkläder!
www.brohalldesign.se

Tel 031 404030
Fax 031 404106

carina brohall
DESIGN AB

Gott nytt musikår 2013!
tillönskas alla läsare från
ENGLUNDS TIDIG MUSIK

Specialitet: Körnoter med Tidig Musik.

Veckoslutskurser på
Järlåsgården, Uppsala.
Nästa kurs blir den 15 - 17 mars
Musikaliska örhängen från
Renässansen

englunds@tidigmusik.se
076-29 529 89
www.tidigmusik.se

Annonsera i Körjournalen

Display i Umeå AB
090-711 512
Ola Tallbom
ola.tallbom@display-umea.se

Ny mässmusik av br André Gouzes
www.gaudete.se

GAUDETE
FÖRLAG

Foto: Rädda Barnen, Pernilla Norström

Rädda Barnen använder ibland musiken i utbildning i mänskliga rättigheter för barn och ungdomar.

Musik sällan biståndsmål

Svenska staten ger stöd till musik-utbildning och -bevarande i flera länder. Men för de ideella biståndsorganisationerna är musiken ett sätt att förmedla kunskap, om det alls finns med, inget mål i sig.

Sverige ger genom biståndsmyndigheten Sida ett musikstöd till flera länder i världen. Kärnan i stödet är att ge barn och ungdomar möjlighet att lära sig spela, dansa och sjunga. En annan viktig grupp för musikstödet är minoritetsgrupper vars musiktraditioner riskerar att glömmas bort i det kommersialiserade musikkivet.

Sida stödjer musikkonservatoriet i Ramallah på Västbanken, musikutbildning i Sydafrika (ända sedan 1985, numera genom Musikhögskolan i Göteborg), vilket inkluderar både musikskolor, lärarfortbildning, konferenser och lärarutbyte mellan länderna, och utgivning av skivor med traditionell musik, hittills från bland annat Guatemala, Uganda och Kap Verde.

Mycket utbyte med Sydafrika förr

För icke-statliga svenska biståndsorganisationer är musiken däremot nästan aldrig ett mål för biståndet, men emellanåt ett medel för att nå fram med andra budskap.

Körjournalen har undersökt insatser för musikbistånd hos 15 olika ideella bistånds- eller missionsorganisationer. Att musiken i sig är ett mål för biståndsinsatser är ytterst ovanligt.

Fyra organisationer har trots påtryckningar inte svarat på frågan och flera svarar att de inte har något musikprojekt.

Svenska kyrkan stödjer ett projekt, se artikel intill, men nu kan enbart Sveriges Kyrkosångsförbund skänka pengar till det. Några organisationer säger att de tidigare har haft musikprojekt.

– Förr om åren vet jag att det var stort, vi sålde sångböcker och kassetter och körer sjöng sydafrikanska kampsånger och så

vidare. Numera hör jag mycket lite om sånt. Kanske kan Körjournalen hjälpa till att uppmärksamma de fantastiska sångskatterna i södra Afrika om det nu är så att vi tappat bort dem litegrann, säger Viktoria Olausson på Afrikagrupperna. Hon tillägger också att organisationen stöder ett projekt i Angola som använder musik och teater för att informera om medborgerliga rättigheter och om hiv bland annat.

För fred, rättigheter och hälsa

Så är det på flera håll, musik används som en arbetsmetod, vilket bland andra PMU Interlife berättar om:

– Det kan ingå som aktiviteter i andra projekt, till exempel hiv-projekt där man sjunger om prevention, stigmatisering etc. Man kan ha tävlingar om vem som har bäst bidrag vad gäller detta ämne, det kan också handla om fredsbudskap (Demokratiska republiken Kongo) där många körer tävlade om vem som skrivit och framförde bästa låten, säger Ing-Marie Berglund.

Såväl Diakonía som Rädda Barnen säger att musik ibland används i utbildning i mänskliga rättigheter för barn och ungdomar och Röda Korset anger att det finns som metod för att upplysa om hygien, hälsa och sanitet.

– Till exempel lär man barn att sjunga att de ska tvätta händerna efter toalettbesök i Haiti och afrikanska länder, säger Karin Tengby på Röda Korset.

Att musiken används i insamlingssammanhang är ingen nyhet, galor på tv och lokalt är vanliga. Så gör till exempel Indivuell Människohjälp (IM).

– Senast den 30 november, då fyllde IM Lunds fyra torg och centrala park med ljus och medmänsklighet, bland annat körer på Bantorget, olika artister på Stortorget, dans på Märtenstorget, berättar Erik Edling på IM.

Marita Sköldberg

Musikcensur uppmärksammas i frihetsdag

På många håll i världen är musikers möjligheter att uttrycka sig fritt och vanliga människors möjligheter att lyssna på vilken musik de vill starkt begränsade. Detta uppmärksammas särskilt den 3 mars, på Music Freedom Day.

I norra Mali förbjöds all västerländsk musik i höstas. De styrande islamisterna tar ifrån människor som lyssnar på musik deras skivor, telefoner och tv-apparater. Radiostationer har tömts på sina musik-tillgångar. Många musiker har lämnat regionen för att kunna fortsätta att utöva sin musik.

Mali är i fokus för 2013 års Music Freedom Day som äger rum 3 mars. Den

musikaliska situationen i landet beskrivs ingående i en artikel av den brittiske fri-lansjournalisten Andy Morgan. Artikelnen kan läsas på Music Freedom Days hemsida.

Organisation för musikfrihet

Men Mali är långt ifrån det enda land i världen där musiker och musikutövande hotas. Musikers rättigheter kränks och de själva hotas av en majoritetsregim, i religionens namn eller för att de kritiserar ledande politiker. I vissa fall handlar det om musikstilen, i andra om texter, i åter andra om att musikerna tillhör en minoritetsgrupp som förtrycks.

Bakom Music Freedom Day står den oberoende internationella organisationen Freemuse, som arbetar för musikers och

kompositörers rätt att uttrycka sitt fritt. Freemuse bildades 1998 vid den första världskonferensen om musik och censur och stöds av bland andra den svenska biståndsmyndigheten Sida. Organisationen har under åren som gått rapporterat om musikcensur från ett stort antal länder i världen. Musiker har fängslats, tvingats i exil och till och med dödats.

Ingen musik i Afghanistan

Förslag på vad som kan sägas under en konsert eller liknande den 3 mars finns på frihetsdagens hemsida. Ett av förslagen lyder:

”Kan du tänka dig en värld utan musik? Det kan talibanerna i Afghanistan. De försöker stoppa alla därifrån att spela musik, genom att bomba cd-affärer, ge böter till människor som spelar musik i sina bilar. I dag förenas vi med kolleger runt om i världen och firar Music Freedom Day och rätten till frihet för musikaliska uttryck ...”.

Marita Sköldberg

Kyrkosångsförbundet stödjer musikutbildning i Tanzania

I Svenska kyrkans internationella arbete finns i nuläget inte något musikprojekt som enskilda personer kan ge pengar till. Men via Sveriges Kyrkosångsförbund går det att stödja musikutbildning i Tanzania.

Sveriges Kyrkosångsförbund har på riksnivå beslutat att som tack för samarbete med exempelvis församlingar ge ett bidrag till musikutbildning i Tanzania genom Svenska kyrkans internationella arbete, i stället för blommor eller andra gåvor. Musikutbildningen finns inte längre bland projekten som presenteras på Svenska kyrkans hemsida, och enskilda gåvor tas inte längre emot, eftersom det finns en särskild fond för Makumira universitet, som har utbildningen. Men pengarna från Sveriges Kyrkosångsförbund kommer till god användning, bekräftar Lennart Andréasson, handläggare för utvecklingsbistånd på kyrkokansliet.

– Vi har gett stöd till musikutbildningen under flera år. Vi hade en utsänd medarbetare, Johanna Lüddeckens, som var med och byggde upp utbildningen från 2005. De första studenterna började 2007. Vi fortsätter att stödja utbildningen, förmodligen i några år till, tills det rullar på av egen kraft.

Grycksbo kyrkokör och Manskören Falu kvartettsångare gjorde en körresa till norra Tanzania 2009 och besökte bland annat Makumira universitet.

Nu finns tre årskurser med mellan sju och tio elever i varje, berättar Lennart Andréasson.

Det är evangelisk-lutherska kyrkan i Tanzania som står bakom Makumira universitet. Det har utbildningar i teologi, humaniora, juridik och informationsteknologi. Musikutbildningen är den enda akademiska i Tanzania, enligt Lennart Andréasson. Ett stift inom kyrkan står bakom Ruhija musikskola, som har utbildning på kantorsnivå, och musik ingår som ämne i andra utbildningar, men mer än

så finns inte av musikutbildning i landet.

Trots detta, och trots att det finns ett stort körliv i kyrkorna, är framtidsutsikterna inte lysande för dessa välutbildade musiker.

– Det finns en del anställda kyrkomusiker, men inte många. De kan vara anställda av stift eller en skola, men församlingar kan sällan betala för en kyrkomusiker. Så det är de som verkligen brinner för musiken som går på Makumira.

Text: Marita Sköldberg
Foto: Lennart Andréasson

Ledarskribent förklarar musikbegrepp

Vad är egentligen en passion? En motett? Under 2013 ska vi tillsammans med idéhistorikern Daniel Braw reda ut några av begreppen som ständigt återkommer i körsammanhang.

– Det lät jättekul, och intressant för egen del. Det figurerar många begrepp som man inte vet var de kommer ifrån, säger Daniel Braw om sin reaktion när han fick frågan om att skriva en kyrkomusikserie för Körjournalen.

Daniel har studerat historia och idéhistoria i Lund och London. Under tre år arbetade han på studieförbundet Bildas studiecenter i Jerusalem. I höstas kom han tillbaka till Sverige och arbetar nu som ledarskribent på Barometern i Kalmar.

– I dag ska jag skriva om Telia Soneras

affärer i Uzbekistan, i går skrev jag om skoljämförelser, säger han den decemberdag då vi hörs på telefon, några dagar innan han ska sjunga Juloratoriet – en av hans absoluta körfavoriter.

Daniel är körsångare sedan högstadiet, då han började i mammas kyrkokör utanför Växjö.

– Jag har sjungit i flera körer, bland annat i Svenska kyrkans kör i London och i en kör i Betlehem – det var en blandad palestinsk och internationell kör. Nu är jag med i Kalmar Domkyrkokör.

Musik och etymologi – var orden kommer ifrån – är stora intressen för Daniel, så det passar utmärkt med djupdykningar i musiketymologi framöver.

– Jag hoppas att läsarna ska tycka att det är lika intressant som jag gör.

Marita Sköldberg

INTERNATIONELLA SÅNG- OCH MUSIKVECKAN 21-28 juli 2013

Vi välkomnar duktiga och passionerade amatörer, också yngre.

Sektioner, ledda av professionella musiker: Stor kör, orkester, träblås, stråkar. Plats: Geijerskolan, Ransäter

Konserter: 25/7 Ransäters k:a,

27/7 Sunne k:a, och sönd 28/7 musik i Ransäters k:a.

Musikaliskt huvudverk: B. Britten: *Hymn to St Cecilia*.

Upplysningar, pris, anmälningssblanketter m.m. på
www.geijerskolan.se eller tel 0552-30250 vx.

Kantorsutbildning

2-årig utbildning som leder till kantorexamen

Svenska kyrkans grundkurs

16 veckor med start i augusti.

Kan även kombineras med förberedande kantorsutbildning. På skolan finns även musiklinje och en mängd andra kurser.

GEIJERSKOLAN

684 93 Ransäter
Tel 0552-30250, fax 0552-304 48, info@geijerskolan.se, www.geijerskolan.se

KÖRGRADÄNGER

Stabila • hopfällbara • infällda hjul • räcken

Sparta System AB

Tel 0523-22517 www.spartasystem.se

Körresa 6 dagar – med tre kyrkkonserter i Polen

Polen & Sverige

maj-sept 2013

6 435 kr

Asperheims

Linnés väg 53 • 191 35 Sollentuna
08-96 30 80 • 070-347 71 53
info@asperheimsresor.se • www.asperheimsresor.se

Psalmen – ett omdiskuterat väsen

Ungefär hälften av Psaltarens psalmer tillskrivs kung David, här porträtterad med sin harpa av den holländske konstnären Gerrit van Honthorst 1611.

”Kom med sånger, kom med psalmer”, sjöng körer över hela landet för en tid sedan i Otto Olssons Advent. Men vad är egentligen en psalm, utöver att det uppenbarligen inte är detsamma som en sång rätt och slätt?

Går man till grekiskan, där ordet har sitt ursprung, rör det sig om att knäppa eller vidröra. En psalm var en visa som sjöngs till ackompanjemang av stränginstrument, psaltare. Härifrån kommer också det grekiska namnet på Gamla testamentets sång- och bönbok (se Luk 20:42).

Det liturgiska användandet av Psaltarens

psalmer som fanns i judisk tradition infördes också i den tidiga kristendomen, och detta var innebörden av psalmsång under mycket lång tid – ända fram till reformationen. Vid sidan om psalmer fanns också cantica, sånger som var hämtade ur andra bibelböcker än Psaltaren.

Reformationen innebar inte bara en förnyelse av församlingssången, utan också att psalmbegreppet vidgades till att innefatta de omskrivningar på vers som författades. Här valde dock de protestantiska kyrkorna så småningom skilda vägar. Den anglikanska och den reformerta kyrkan höll fast vid att psalmer skulle ha med Psaltaren att göra; det som vi på svenska kallar för en psalm, är på engelska en hymn. Psalm på engelska är fortsatt en psaltarpsalm.

I de lutherska kyrkorna valde man dock att kalla även icke psaltarrelaterade kyrkliga sånger för psalmer. 1543 fick Olaus Petris samling av sånger och visor för kyrkbruk på svenska namnet Then swenska psalmeboken.

Vad som är en psalm har dock inte upphört att vara en diskussions- och avgränsningsfråga. Det dröjde till exempel länge innan väckelsesångerna togs upp bland Svenska kyrkans psalmer, först i psalmbokstillägget 1921 och sedan i 1937 års psalmbok. Men redan 1880 kom baptisternas Psalmisten ut, och tolv år senare Meto-

Psalm

Passion
Kantat
Motett
Requiem
Oratorium

dist-Episkopalkyrkans svenska psalmbok.

Andra psalmer har ifrågasatts på grund av innehållet. Om J O Wallins psalm *Var är den vän som överallt jag söker* skrev litteraturvetaren Olle Holmberg: ”Den är en världslig dikt mer än någon annan i vår psalmbok, ty den nämner inte Guds namn. Den är en naturdikt, kärleksdikt, dödsdikt som förefaller att ha kunnat födas utanför den speciella psalmtraditionen och utan att bära på hymnernas gamla arv.”

Frågan om psalmens väsen aktualiserades också i samband med psalmbokstillägget Psalmer i 2000-talet, där bland andra Mikael Wiehe medverkade. ”Kan du skriva en psalm till Svenska kyrkan även om du inte tror på Gud? Ja, i den mån en psalm kan handla om människans inre behov av andlighet kan jag det. Ska den uttrycka de bibliska historierna på ett sätt som några teologer förväntar sig, så vill jag det inte”, sa Wiehe i en intervju.

Men samtidigt som uttryckssätt och innehåll har varierat, och till och med aktörer som Skolverket haft synpunkter på förhållandet mellan tradition och trosförmedling, har psalmens form – indelningen i strofer, till exempel – varit konstant. Och från reformationen till idag har psalmen varit en visa som sjungs av församlingen, i kyrkan.

Luk 20: 41-43

Han sade till dem: ”Hur kan man säga att Messias är Davids son? David säger ju själv i Psaltaren: Herren sade till min herre: Sätt dig på min högra sida, så skall jag lägga dina fiender som en pall under dina fötter.

Åsa & Ulf Nomark

Gospelnoter och skivor
* **Konserter** * **Sommar-
musik** * **Workshops**
* **Inspirationsdagar
för körer och
personalgrupper**

info@unamusic.com
www.unamusic.com
Box 10177,
434 22 Kungsbacka,
0300-173 40

Ny mässmusik av br André Gouzes
www.gaudete.se

GAUDETE
FÖRLAG

Upprepning stärker psalmrelation i Munka Ljungby

Med öppna tillitsfulla händer, nr 881 i Psalmer i 2000-talet, har sjungits åtskilliga gånger i Munka Ljungby församlings tre kyrkor under januari. Den har nämligen varit Månadens psalm.

I februari kommer det i detta nordvästra hörn av Skåne att särskilt förkunnas att *Gud är mysterium* – nr 908 – och i mars inriktas församlingssången extra mycket på *Som källor utan vatten*, nr 590.

– Pedagogisk upprepning är väldigt bra, säger Iréne Jönsson, kyrkomusiker i församlingen. Det är få som har en relation till vår psalmbok i dag. Folk kommer och säger att de inte kan psalmerna vi sjunger, och hur skulle de kunna det? Så vi väljer ut en psalm i månaden och använder den överallt i gudstjänster och samlingar.

Månadens psalm infördes 2011, det är två musiker och två präster som tillsammans väljer ut psalmerna. Ibland blir det nya psalmer, då och då även gamla bekanta.

För att ytterligare förstärka människors relation till psalmerna har församlingen emellanåt psalmuppvärmning inför gudstjänsten.

– I inledningen av gudstjänsten presenterar vi och sjunger någon vers av några av psalmerna så att man kan känna igen dem sen när de kommer i gudstjänsten. Den största vinsten är att man gör något tillsammans innan gudstjänsten börjar, då har man fått lite kontakt.

Psalmkören i Mörrum består av Siv Blomé, Gun Malmros, Lena Brorsson, Monica Broberg, Birgit Hansson. Raden bakom; Ing-Marie Svedberg, Ida Nilsson samt (ej på bild) Anitha Brorsson och Sonja Böös. Foto: Nina Silander (körledare)

Psalmkören stärker psalmsången

Alltför få i församlingen vågade sjunga med i psalmerna i gudstjänsterna. Då startades Psalmkören med uppgift att stärka psalmsången. En satsning som gick hem.

– Jag blir så oerhört frustrerad på att folk inte sjunger. Det är tråkigt när bara en eller annan sjunger med i psalmerna, säger Monica Broberg, en av de nio kvinnorna i Psalmkören i Mörrum-Elleholms församling i Blekinge.

Så när det kom en lapp på anslagstavlan i kyrkan om att man sökte personer till

Psalmkören nappade hon direkt.

– Vi får väldigt mycket respons, ”det är så skönt att ni är här, nu vågar vi sjunga”, säger andra.

Monica Broberg sjöng i kör när hon gick i skolan, men inte därefter – även om hon sjunger mycket ändå, bland annat med barnbarnen – förrän våren 2011, då Psalmkören startade. Kören träffas på fredagseftermiddagar och sjunger bland annat igenom de psalmer som ska vara med i söndagens gudstjänst. Ibland sjunger de också några egna sånger i gudstjänsten i Mörrums eller Elleholms kyrka och några

gångar om året besöker de äldreboenden. Då och då sjunger de också tillsammans med andra körer. Men huvuduppgiften är alltså att stärka psalmsången.

– Jag går i kyrkan varje söndag. Där är någon mer än jag i kören som gör det, och ofta är vi halva styrkan där, berättar Monica Broberg. Det har hjälpt mycket, märker andra att vi är där ska de hjälpa till.

Ny mässmusik av br André Gouzes
www.gaudete.se

GAUDETE
FÖRLAG

Psalmforskaren:

Psalmspråket påverkar maktbalansen i kyrkan

Varför började du forska om psalmer och kön?

– Jag hade läst en hel del av Emilia Fogelklou. Redan 1919 insåg hon det problematiska med att språket för Gud alltid var manligt. 1995 läste jag Ann-Louise Erikssons avhandling om könsförståelsen i *Den svenska kyrkohandboken*. Då tänkte jag att psalmboken inte har uppmärksammats med avseende på kön. Jag ville få svart på vitt hur det såg ut men även undersöka verkan av mina resultat. Jag började forska vid sidan om mitt arbete – jag har varit präst i Västerås i 30 år – men blev klar först efter att jag gått i pension.

Vad förvånade dig mest i din forskning?

– Att dominansen var så överväldigande för sådant som är kopplat till män i Psalmboken. Kvinnor, i den mån de finns, är alltid relationsvarelser, hör hemma i den privata sfären, och kallas aldrig för något som sammanfaller med benämningar på Gud. Antingen framställs en kvinna som ”ren” (Maria) eller som ”synderska”, med antydd problematisk sexualitet. ”Det står väl inget om sex i psalmboken” brukar folk säga, men det finns tre psalmer, införda i 1986 års psalmbok, som omtalar en ”synderska”, utan grund i någon bibeltext. Det förvånade mig att det fanns i de yngre psalmerna.

Är yngre psalmer annars mer könsneutrala än äldre?

– För en artikel jag skrev tittade jag på Psalmer i 2000-talet, den är inte märkbart bättre i grundsynen. Gud är en han även där. Men psalmer där förskräckliga ord staplas på varandra finns inte längre.

Vad spelar det för roll att Gud alltid framställs som en han i psalmerna?

– Vi tar emot gudstjänstens delar på två sätt, reflekterande och känslomässigt. Psalmerna hamnar i det känslomässiga, det är lite lömskare. Det går bara in, förbi våra kritiska sinnen och lägger sig i vårt existentiella undermedvetna. Kvinnor måste alltid lära sig att göra en översättning, män har kortare avstånd in i texterna.

Detta är inte harmlöst. Språket gör något med oss, och detta något har att göra med maktordningen i kyrka och samhälle. Kyrkan arbetar för jämställdhet, varför man undantar gudstjänsten från jämställdheten är obegripligt för mig.

Finns det psalmer som är bra?

– 48–49 stycken av de 700 första psalmerna i *Den svenska psalmboken* slapp igenom mitt raster, och kan särskiljas som neutrala. Jag har avslutat hur många gudstjänster som helst med 288, *Gud, från ditt hus*. 246, *Här en källa rinner*, har jag också använt mycket.

Och hur gör du med de andra?

– Har det till exempel funnits ”bröder” i psalmer har jag uppmanat dem som sitter på ena sidan att sjunga systrar. Andra gånger har jag hoppat över den värsta versen. Jag har ofta gjort en poäng av det. Den som väl inser det problematiska med att Gud alltid är en han, hittar rätt snart lösningar.

Är det några som du bojkottar?

– *Herren vår Gud är en konung i makt och i ära* är mitt absoluta hatobjekt. Alla lovsångerna i början har en ganska förskräcklig gudsbild. Det är inte bara att Gud är en han, utan också att ”han” placeras däruppe. Om vi vill få människor att uppleva Guds närvaro här och utan koppling till mansmakt, ska sångerna stämma med det.

Sjunger du själv i kör?

– Ja, jag sjunger i en kör i Västerås domkyrkoförsamling. Den kyrkomusiker som jag tidigare jobbade med leder kören. Hon ber mig ibland att ”det här får du säga något om”. Detta med ”ära vare Gud i höjden” har kören fått höra till leda. Det är ju ärat som är i höjden! Det är inte jättegott om körsånger som har ett bra språk. Många äldre har texter med en väldigt begränsad och genompyrt manlig gudsbild. Advents- och julpsalmerna är en provning. Peta in en och annan ny psalm och körsång med andra bilder för Gud! En sådan förändring måste växa fram.

Så vad tycker du ska göras?

– Gud måste beskrivas så att det är lika mycket kopplat till hon som han. Använd hon och han omväxlande så att öra och tanke vänjer sig vid att Gud är lika mycket/lite han som hon. Ni som skriver nya psalmer och körsånger: Tänk efter och utmana könsstereotyper, var påhittiga, våga pröva nya bilder av Gud! Och skriv pampig och glad julmusik!

Fotnot. Agneta Lejdhamres avhandling *Psalm – kön – kyrka. Könsförståelse och kyrkosyn i Den svenska psalmboken och i Svenska kyrkans kyrkomöte* (2011) kan läsas i sin helhet via Uppsala universitets hemsida.

Siffror ur Agneta Lejdhamres avhandling

Personliga pronomen i Psalmboken
Hon: 37
Han: 717

Könsmarkerande substantiv
Kvinnor: 66
Män: 1483 (varav 787 Herre)

Personer ur Bibeln
Kvinnor: 76 (varav 54 Maria)
Män: 102 (Jesus och Kristus ej inräknade)

Missa inte CD-fynd hos
www.privag.se

Psalmillustratören: I stället för att tonsätta dem bildsätter jag dem

Varför började du göra Psalmanackan?

– Upprinnelsen är att jag alltid har tyckt om psalmer. Jag tyckte att det var synd att man sjunger dem några minuter och sen är det slut. Många av oss har några strofer som betyder extra mycket, som man kanske vill ha som en tavla. I stället för att tonsätta dem kan jag bildsätta dem, tänkte jag. Den psalm som jag sjöng när idén slog rot, flera år innan den blev verklighet, var *Stor är din trofasthet*. Då var jag i USA på besök hos en vän till min familj, en gammal dam som är svensk-amerikan, och vi satt vid hennes orgel. Och namnet "Psalmanackan" kom jag på mitt i natten, flera år senare.

Är det olika psalmer varje år?

– Jag har försökt variera mig, men den här tionde upplagan består av favoriter i repris. Jag hade en omröstning bland mina trogna kunder – de fick rösta fram vilka psalmer som skulle vara med. Några av dem har jag gjort om motivet på, men alla psalmer har varit med tidigare. Det som begränsar mig är att inte alla texter är fria att använda, jag har inte råd att betala för varje psalm. Flera av Lina Sandells psalmer har funnits med – hon är en favoritpsalmförfattare, men det är också så att hennes texter är fria.

Vilka är det som köper Psalmanackan?

– Jag har återförsäljare, några bokhandlare. En del kyrkor köper in och har på sina bokbord och så är det många privatperso-

ner som köper direkt via min hemsida.

Vilken teknik använder du?

– Min favoritteknik att måla i är akvarell, men jag har även arbetat lite med akryl och collage. Kalligrafin gör jag med skrivstift. Psalmanackan trycks i Sverige, på ett miljövänligt papper från Lessebo bruk i Småland.

Sjunger du mycket själv?

– Jag älskar att sjunga psalmer. Jag har sjungit i kör mycket i mitt liv, men för några år sen fick jag problem med tinnitus, så nu kan jag inte det. Men jag hoppas att jag ska kunna göra det igen. Min dotter började sjunga i kör i höstas, hon är sex år.

Har du några favoritpsalmer?

– Det är så många... "Som din dag, så skall din kraft ock vara" i *Blott en dag* är den strof som är min absoluta favorit. En annan favorit är 217, *Gud för dig är allting klart*, den är väldigt trösterik. Jag tycker mycket om Ylva Eggehorns texter och Christina Lövestams ... jag kan räkna upp i all evighet.

Blott en dag är psalmen för februari i Psalmanackan 2013.
Illustration: Charlotta Folkelind

www.sjungikyrkan.nu

Ny mässmusik av br André Gouzes
www.gaudete.se

GAUDETE
FÖRLAG

Missa inte CD-fynden hos
www.privag.se

KÖRRESOR

Körresan är årets stora höjdpunkt för många körer.

TM Resor har i över 25 år arrangerat körresor för svenska och skandinaviska körer.

Vi skickar gärna reseförslag!

TM RESOR
Veddestavägen 13
175 62 JÄRFALLA, STOCKHOLM
Tel: 08-7360565 Fax: 08-50582138
E-post: info@tmresor.se
Hemsida: www.tmresor.se

KÖRFESTIVALER

International Choir Festival
Warsaw, Poland
May 23 - 26, 2013

International Choir Festival
Barcelona, Spain
June 13 - 16, 2013

International Choir Festival
Tuscany (Toscana) Italy
October 10 - 13, 2013

Advent & Christmas Songs
Festival, Budapest, Hungary
Nov 28 - Dec 1, 2013

Mer info: www.mwfsfestivals.com

Psalmtoppen engagerar hela församlingen

En gång om året är det Psalmtoppen i Silbodals kyrka i Årjäng. Det är processen fram till psalmtopps-gudstjänsten som är den väsentliga, tycker kyrkomusiker Carina Sonesson-Olsson.

– Jag förbereder genom att gå runt i sju olika grupper, till exempel styrelsen i Svenska Kyrkans Unga, syföreningen, kyrkorådet och konfirmanderna, och har minipsalmtoppar. Varje grupp får rösta fram sitt bidrag. Så alla pratar om psalmer under en månad. De psalmer som blev etta, tvåa och trea året innan får också vara med.

Hittills har inte någon psalm vunnit två gånger, och då har Psalmtoppen ändå funnits i minst tio år enligt Carina Sonesson-Olsson.

De tio nominerade psalmerna sjungs av församlingen och någon gästsolist i inled-

ningen av en gudstjänst. Utöver pengar får alla denna dag lägga en röstsedel i kollektten. Därefter fortsätter gudstjänsten med läsningar och predikan innan utfallet av röstningen meddelas och vinnaren sjungs som slutpsalm. Därefter blir det mingel med cider och vindruvor, och kanske lite mer psalmsnack.

Bland vinnarna under årens lopp finns *Oändlig nåd, Dansa med änglar* och *En vänlig grönskas rika dräkt* – ”fast vi försöker att inte ha tidsbundna psalmer”. Fler människor än brukligt kommer till gudstjänsten denna dag.

– Att man har varit runt i grupperna innan gör att de som varit med vill komma och rösta på sin psalm. Ibland om konfirmanderna har varit med och nominerat är de så många att de på egen hand kan utse sin psalm till vinnare.

Den svenska psalmboken

Den nuvarande Den svenska psalmboken från 1986 är Sveriges fjärde officiella psalmbok. De tidigare kom 1695, 1819 och 1937.

Den första innehöll 413 psalmer, sedan har de blivit fler och fler. De tre senaste har också kompletterats med olika tillägg.

Nuvarande psalmbok har totalt 800 psalmer inklusive Verbums psalmbokstillägg från 2003 (nr 701-800), och tillägget Psalmer i 2000-talet har 166 psalmer.

Det finns också en lång rad icke officiella svenska sångsamlingar som kallas psalmböcker. Sedan 1986 är de inledande 325 psalmerna gemensamma för flera av de svenska samfundens psalmböcker.

Den äldsta psalmen i Den svenska psalmboken är nr 112, *Världens Frälsare kom här*. Originaltexten *Veni Redemptor gentium* skrevs på 300-talet av biskop Aurelius Ambrosius. Melodin är troligen ungefär lika gammal, det är okänt vem som skrev den.

Grupperna väljer månadens psalm

I Långhems pastorat i Västergötland väljer församlingarnas olika grupper Månadens psalm. I december var det till exempel kyrkorådet i Långhems församling som valde psalm nr 47 *Säg, känner du det underbara namnet*. I november valde Västra Kinds SPF nr 289 *Guds kärlek är som stranden* och i oktober valde Barnkören Himmelskören i Dannike nr 210 *Jag lyfter ögat mot himmelen*.

Månadens psalm sjungs på gudstjänster, andakter och andra samlingar under månaden.

Ny skiva med psalmkaraoke

Till första advent utkom världens förmodligen första skiva med psalmlåtar i karaokeversion. Sven-Holger Rosenvinge, fritidsledare i Hedemora-Garpenbergs församling och musiker, är initiativtagare och spelade in skivan i sin hemmastudio tillsammans med Niklas Erlandsson.

Till psalmtolkningarna finns också videofilmer från kyrkorna i Västerås stift som församlingen tillhör. Skivan *Psalmkaraoke* är i första hand tänkt för konfirmandarbete och kyrkans övriga olika grupper. Den innehåller tio psalmer och säljs genom Västerås stift.

Körjournalen Utgivningsplan 2013

Nr	Materialdag	Utgivning	För annonspriser och mer information, gå in på
1	7 januari	30 januari	www.sjungikyrkan.nu
2	1 mars	27 mars	eller kontakta
3	12 april	8 maj	ola.tallbom@diplay-umea.se
4	9 augusti	4 september	090-711 512
5	27 september	23 oktober	
6	8 november	4 december	

sksf

Psalmsamlaren: Psalmböcker ska användas, jag har inget bevarandeansvar

Maja Lagerman med några av sina 655 psalmböcker.
Första helgen i februari är det utställning i Lindesberg.

Varför började du samla på psalmböcker?

– Det började med Wikipedia, 2005 hade jag skrivit allt jag visste om textilier. Då var det en omröstning om att radera alla artiklar som var psalmrelaterade, jag protesterade och fick igenom att de blev kvar. Men priset var att jag skulle se till att ”få ordning på eländet”. Då tänkte jag att det kan jag göra genom att låna psalmböcker ... Jag lånade en faksimil av 1695 års psalmbok och sen blev jag såld. Jag la ner väldigt mycket arbete på att skriva om psalmer för Wikipedia, men jag slutade 2007, för vi som skrev om psalmer blev ständigt ifrågasatta.

Vad är det som fascinerar med psalmer?

– Det är massor av psalmer som vi har sjungit i 300 år. De talar till oss som populärmusiken – som nästan alltid är en dagslända – aldrig gör. Jag gillar till exempel allhelgonapsalmen *I himmelen, i himmelen* (169). Den skrevs av en kyrkoherde till hans hustrus likfärd. Den har vi sjungit i snart 400 år, det är inte för att det finns något dekret att göra det, utan för att det finns ord och ton som talar till oss.

Hur stor är samlingen nu?

– Jag har 655 psalmböcker och koralböcker, av dem är 62 dubletter. Det finns några nordiska och någon engelskspråkig, men de allra flesta är svenska. De fyller tio kartonger, jag har slutat packa upp dem. Psalmböcker har en sån ställning att man inte vill slänga dem i soporna, därför finns det många. De finns på loppisar, Tradera och jag har fått kassvis av psalmböcker från människor som ska flytta. Men jag saknar 539 titlar. Sen har jag en samling hymnologi också, 328 titlar, men de står i hyllan och dem visar jag aldrig upp.

Du visar alltså upp psalmböckerna?

– Ja, i flera år har jag haft utställning under kulturevenemanget Vinterspår i Lindesberg första helgen i februari. I år ska utställningen vara i Lindesbergs kyrka. Jag har också ställt ut på Tjörn, i Ramnäs, på Sjöviks folkhögskola och i sommar ska jag ha utställning på Psalmfestivalen på Oskarshamns folkhögskola (se artikel intill). Ibland är jag med på psalmsångsgudstjänster också, då sjunger vi oss igenom 300 års utgivning. Ibland håller jag ett föredrag om till exempel Jesper Svedberg som är en av mina favoriter. Han var mannen bakom 1695 års psalmbok.

Har du några rariteter i din samling?

– Jag är väldigt tacksam över att jag fick originalversionen av 1695 års psalmbok av Ramnäs församling när deras arkiv började bli mögelskadat. Många känner en stor andakt att hålla i en så gammal bok. Sen har jag en rolig bok som heter *Helgonens grönskande ben uti graven*, utgiven 1726. Den har jag betalat 900 kronor för, det är få som jag har betalat så mycket för. Jag har några böcker som jag är rädd om, men annars är min inställning att om någon vill stjäla en psalmbok så har den personen starkare skäl att ha den boken än jag. Psalmböcker är till för att användas, jag har inget bevarandeansvar.

Vilken relation har du till att sjunga i kyrkan?

– Sedan mitten av 90-talet har jag varit kyrkopolitiker i Ramsbergs församling, numera Linde bergslags församling. Jag tillhör de kyrkopolitiker som haft ett ljumt förhållande till kyrkan – jag har inte vetat om jag tror på Gud och jag läste inte med i trosbekännelsen under många år. Sen drömde jag en natt att jag duger som jag är, och sen dess tar jag nattvarden och läser med i trosbekännelsen.

– Att sjunga psalmer har jag alltid tyckt om. Psalmer kan man alltid sjunga med i, de är relativt lättsjungna – det är alltid villkoret för att de ska leva vidare – och man har stöd av orgel eller piano. Jag fattar ingenting av musik och noter, men jag sjunger av hjärtans lust.

Vilken är din favoritpsalm?

– Herre, signe du och råde – sista versen av nummer 77. Det är välsignelsen i sjungen form. Det var ett nytt sätt att förhålla sig till kyrkan, att kyrkan är människorna. När Jesper Svedberg skrev den fick bara präster uttala välsignelsen. Nu är det bara prästen som ger välsignelsen, men alla får läsa den; ”Herren välsigne oss...”. På den tiden fick folk inte ens läsa den. Den psalmen avslutade folkskolan varje dag fram till 1950-talet.

Foto: Jenny Segerfelt

Foto: Jonas Persson

Psalmer i fokus i småländsk festival

I juni bjuds det in till psalmfestival i Oskarshamn. Psalmskrivande, seminarier, utställning och psalmsjungande i konserter och gudstjänster står på programmet.

– Några av lärarna kläckte idén om en psalmfestival. Det anordnas körfestivaler och orgelfestivaler, och vi tycker att det är dags för en psalmfestival, berättar Robert Öhman, utbildningsledare på kyrkomusikerutbildningen vid Oskarshamns folkhögskola.

7–9 juni ska den småländska kuststaden genljudas av psalmer. Både lärare och elever vid kantorsutbildningen är engagerade i festivalen. Målgruppen är bred. Arrangören hoppas locka många som använder psalmer i sitt jobb, som psalmförfattare, kyrkomusiker och präster, men också många andra.

– Ofta är ”vanliga” människor intresserade av psalmer. Vi tror att lokalbefolkningen och många körsångare runt omkring kommer att delta, säger Robert Öhman.

Samlar psalmers betydelse

Som ett led i förberedelserna har kyrkomusikereleverna i uppgift att intervjua människor om psalmer, i projektet ”Min psalm”. Avsikten är att samla ihop ett stort material om vad psalmer betyder för människor, och presentera detta på olika sätt under festivalen. Klart är att det blir videoinstallationer, kanske kan några personer själva läsa eller sjunga sina favoritpsalmer, eventuellt blir det något i skrift. Alla som

vill bidra till projektet är välkomna att berätta om sina favoritpsalmer. En blankett att fylla i och skicka in finns på folkhögskolans hemsida.

I samarbete med AF-stiftelsen erbjuds under festivalen en kurs i psalmskrivande. En förmiddag inbjuds till en öppen skrivarkurs. Maria Lagerman (se artikel intill) ställer ut sin stora psalmbokssamling. Det blir seminarier om bland annat psalmskapande och kvinnor i psalmboken. Flera konserter och gudstjänster är inplanerade.

Psalmallsång utomhus

– På lördagskvällen ska vi samla riktigt mycket folk till allsång. Vi tänker oss att ha det utomhus. Dels ska vi bjuda in körsångare i närheten, sen tror vi att många församlingsbor kommer, och att de som passerar stannar till. En tanke med festivalen är att också lyfta ut psalmerna ur kyrkorummet.

Deltagande i gudstjänster är förstas gratis, liksom allsångskvällen och att se på utställningen. Men till seminarier och konserter blir det en avgift. Festivalpass för en dag eller hela festivalen ska kunna köpas i förväg, och då ingår även mat. Boende får man dock ordna själv.

– Vi hoppas på många deltagare men kommer att genomföra festivalen även om intresset inte skulle vara så stort som vi tror. Jag tror att det kommer att vimla av folk. Till kursen i psalmskrivande är det begränsat antal platser, men till seminarierna kan vi ta in mycket folk, säger Robert Öhman.

Samisk psalmskiva gav stipendium

Artisten Johan Kitti har nyligen gett ut en skiva med psalmer på nordsamiska. Skivan heter *Min ráhkis sálmmat* (=Våra kära psalmer, Rieban musikförlag). För detta fick han i december ta emot 2012 års samiska kulturstipendium på 10 000 kronor av samiska rådet i Svenska kyrkan.

– Religion och andlighet är viktigt för många samer. Det är oerhört glädjande att en ung samisk artist väljer att spela in psalmer på samiska. Det bidrar till att förnya samers andliga liv och att stärka det samiska språket, säger Sylvia Sparrock, ordförande i samiska rådet.

Eva Bergström, ledamot i Samiska rådet i Svenska kyrkan, delade ut kulturstipendiet till Johan Kitti under Kiruna kyrkas 100-årsjubileum.

Fjärde omgången psalmskoleelever

AF-stiftelsens Psalmskola startade 2005 på initiativ av Sven Frostenson, son till Psalmförfattaren Anders Frostenson. Sven Frostenson drev Psalmskolan fram till sin död i mars 2011. Därefter tog textförfattaren och prästen Christina Lövestam vid.

Psalmskolan är en tvåårig kurs i att skriva text till psalm och visa. Eleverna träffas tre gånger per år under några dagar och diskuterar texter de skrivit. Ibland finns även möjlighet att få sin text tonsatt av professionella musiker.

Varje psalmskoleomgång avslutas med en psalmkonsert i Stora Sköndals kyrka. Den fjärde omgången avslutas i maj och en femte omgång, en fortsättningskurs för tidigare elever, startar i höst.

Psalmförfattaren: Jag måste vara sann mot bibelberättelsen

Vad är viktigast för att skriva ett språk för vår tid?

– Att det är levande. Om jag har ett språk som ger uttryck för kontakt med livet så berör det. Om jag bara vill vara nutida kan det bli för fattigt. Läger man in moderna företeelser måste man också vara beredd på att det snart kan vara föråldrat.

Finns det något som är förbjudet för dig när du skriver psalmer?

– Omvänd ordföljd. Det är så förknippat med psalmer från 1800- och tidigt 1900-tal. Språket låter inte så längre. Men rimmar gör jag nästan hela tiden, det hjälper för att lära sig sångerna utantill mycket snabbare.

– Vissa ord är jag försiktig med. Ordet ”Herre” är ett av dem eftersom det smakar illa för vissa, beroende på hur ordet har använts. Om jag använder det går det inte att misstolka det, det är till exempel i ett kyrie eller ett bibelcitat. Det värsta ordet är ”synd”. Vi har ett behov av ett ord för våra tillkortakommanden, men jag tror inte att ordet synd uppfattas rätt.

Gud benämns oftast ”du” i dina texter. Varför?

– I början var det hundra procent du, nu börjar jag mer se tillfällen där jag säger Gud eller Jesus. För mig är det självklart att ”du” syftar på Gud, men jag kan inse att så är det faktiskt inte alltid, ibland behöver jag skriva ut Gud, annars kan det syfta på vem som helst. Det blev också lite slentrian över ”du”.

Hur är det med han/hon?

– För mig är det inte ett problem, men jag vet att det är det för många. Jag är försiktig, och undviker att skriva han – det är också ett skäl till att jag oftast skriver du. Jag kan heller inte skriva hon, för det står inte i Bibeln. Jag måste vara sann mot bibelberättelsen, och jag har nästan alltid en bibelberättelse i bakgrunden. Det kan också vara själva gudstjänsten som inspirerar. Eller en händelse i livet som för mig in i

Guds närvaro, det är mer i Psaltarens tradition – och Psaltaren finns också i Bibeln.

När började du skriva psalmer?

– Jag har skrivit psalmer sedan 2008, när jag kom till AF-stiftelsens psalmskola. 2009, när jag började med ett projekt om psalmer för hela kyrkoåret för tidningen Sändaren – psalmerna har sedan också getts ut i bokform – visste jag att jag skrev just psalmer. Från början är jag skönlitterär författare. Efter nästan tio år ringde en kvinna som läst min första diktbok och sa ”jag har tonsatt några av dina dikter, kan vi inte träffas och sjunga dem?”. Vi träffades, tillsammans med gitarristen Stefan

Jämtbäck, och jag blev så lycklig av detta, så sedan har det fortsatt.

Skriver du musik också?

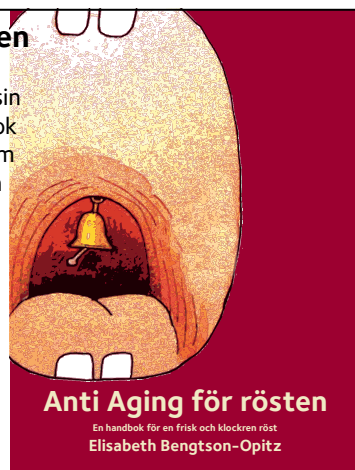
– Jag skriver enstaka melodier, men tonsättare gör det oftast mycket bättre. Det var en melodi som Stefan Jämtbäck skrev till en Mariatext som jag kände att jag inte kunde sjunga – men han har använt den – och då gjorde jag en egen. Det är nästan alltid jag som skriver texten först och sedan tonsätts den. Men det är intressant om formen är klar, då är det som att lösa korsord, det finns bara ett ord som passar, och jag måste hitta det.

Foto: Marita Sköldberg

Anti Aging för rösten

är ett sångpedagogiskt koncept i syfte att behålla sin röst för hela livet. Denna bok riktar sig till alla sångare som aktivt vill göra något för sin röst.

Beställ från:
Wessmans Musikförlag
order@wessmans.com
Tel 0498-226132
www.wessmans.com

på **Nötesjö konferenshotell** i Skåne
Pris från **575:-** per person i dubbelrum
med helpension.
Härliga lokaler för körövning med utsikt
över öppna landskap.

Körresa långt bort.

Vi vet vad som krävs för ett lyckat
konserterarrangemang!
Vi skapar körresor som bär frukt!

Lena Sjöberg, med lång och gedigen erfarenhet
av körresor och körarrangemang, hjälper er
gärna att arrangera ert nästa körevent.

Telefon 040-48 38 01, lensmakfullamoten.se

smakfulla möten

Box 41, 230 32 Malmö-Sturup | Tel: 040-48 38 01
www.smakfullamoten.se | www.notesjo.se

Dags att boka körresan!

**Vi skräddarsyr er konsertresa
in i minsta detalj.
Ni reser och njuter,
vi ordnar allt.**

*Välj bland spännande
destinationer och vi sätter
samman ett trevligt paket
enligt era önskemål...*

**Istanbul,
Barcelona, Prag,
Budapest, Krakow
mm. Totalpris fr:
2500:-**

smarttravel

*Välkommen till er personliga resebyrå:
ni får god service, trygghet och minnen för livet.*

031-780 08 90 info@smarttravel.se www.smarttravel.se

Psalmrebus nr 1 2013

Den här gången är det inga vådliga matematiska krumbukter eller kryptiska ordassociationer. Två psalmexempel som ska identifieras, lite enkel subtraktion, och en smula registerbläddring – så är saken klar!

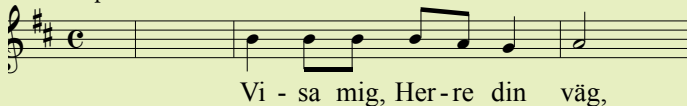
Notexempel 1: Den första psalmen har egentligen inget med utgivningens omgivande söndagar att göra men är en sorts psalm som kan passa varenda söndag. Texten är hämtad från Psaltaren 25 (verserna) och Psaltaren 86:11 (omkvädet). Vad har psalmen för nummer i vår psalmbok?

Notexempel 2: Vi har just passerat Septuagesima när du får tidningen i din hand. Det finns väl inga psalmer som vi traditionellt förknippar med just Septuagesima men psalmen i notexempel 2 finns i en psalmvalslista angiven som lämpligt val denna söndag. Citatet är från psalmens tredje vers. Vilket nummer har psalmen?

Nu lite matematik: Numret från exempel 1 – (minus) numret från notexempel 2 ger ett nummer på en psalm som passar att sjunga vid gudstjänster den annalkande Kyndelsmässodagen. Vad heter psalmens textförfattare i förnamn?

Skicka ditt svar senast 1 mars till kj@sjungikyrkan.nu eller på ett vykort till Körtjournalen, Filipbol 104, 741 95 Knivsta. Vinnaren belönas med en cd-skiva.

Notexempel 1

Notexempel 2

Lösning till förra numrets psalmrebus

Julkorsordet 2012

Här är den rätta lösningen.

Vinnarna i Körtjournalens julkorsord 2012 blev *Siv Lennartsson i Malmö*, *Sven Inge Frisk i Limhamn* och *Anita Jarl i Vårgårda* som får varsin cd-box. Grattis!

Ordet vi sökte var "träd"

Första pusselbiten ska, med hjälp av notexempel 1, leda fram till **psalmnumret 798** (Som liljan på sin äng). Det går att lista ut genom hänvisningen till blomman som nämns i GT-texten och bläddrande i psalmversregistret bak i psalmboken.

Andra pusselbiten ska bli **35**. (I vilket kapitel i dagens GT-text, ur Jesaja, nämns blomman ovan?)

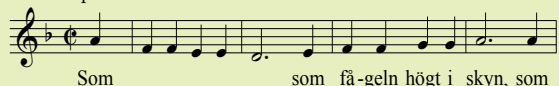
Tredje pusselbiten (notexempel 2) är **psalmen 636** (Det finns ett land av ljus och sång). Detta går också att klura ut med hjälp av psalmversregistret bak i psalmboken.

Sista pusselbiten blir **7**. (Vilken vers i Jakobsbrevets femte kapitel utgör starten på episteltexten, andra i advent?)

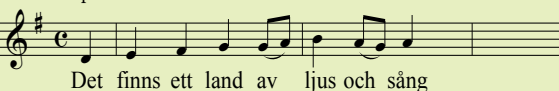
Matematiken: $798 - 35 - 636 - 7 = 120$. I denna psalms fjärde vers omnämns ett frö som växer upp till ett skuggrikt träd. Ordet "träd" finns också med i evangelietexten andra i advent, andra årgången. Svaret alltså: "träd".

Vinnare denna gång blev *Folke Lövgren, Sunnansjö*. Grattis, en cd-skiva kommer med posten.

Notexempel 1

Notexempel 2

VAR MED OCH FORMA FRAMTIDENS KYRKOMUSIKER

Vilken roll ska musikern ha inom kyrkor och samfund? På vilka sätt kommer kyrkorummet att användas? Hur kan utbildningarna rusta studenterna inför nya utmaningar?

14-16 april 2013

Högskolan för scen och musik, Göteborgs universitet

Inbjudna talare:

Hans Ola Ericsson, professor i orgel, Piteå och Montreal
Karin Rehnqvist, tonsättare och professor i komposition

Välkommen till intensiva dagar med samtal, seminarier, diskussioner och musik!

Komplett program på hemsidan från 1 februari

www.hsm.gu.se

Länsmansgården

ULFSBY HERRGÅRD ✱ SUNNE VÄRMLAND

I SNART HUNDRA ÅR har gäster välkomnats hit till Länsmansgården för att njuta av god mat och avkopplande miljö. I vårt kök väljer köksmästare Thorsson det bästa från trakten och skapar med värmländsk tradition och nytänkande. Uppskattat, prisbelönt och sinnligt gott!

EN MÖTESPLATS som har nyrenoverade konferensrum med modern teknik; och bra akustik som bidrar till att arbetet fungerar smidigt. Koppla av med ett dopp i sjön Fryken, bada vedeldad bastu eller titta in i det lilla biblioteket. Välkommen hem till oss på Herrgården!

KONTAKTA SOPHIE på 0565 140 10, info@lansman.com för ett bra erbjudande.

UPPLEV Västana Teaters Nils Holgersson i BerättarLadan (22/6-7/9). Boka våra förmånliga teaterpaket!

– En mötesplats sedan 1649 –

Hotell • Restaurang • Konferens • Kaffesalong • Konst
0565 140 10 • www.lansman.com

Vi finns 4 km norr om Sunne. Väg E 45 Lat: N 59.51° 57.84' Long: E 13.8° 13.2'

KM DE

Snöå bruk

VANDRARHEM - VÄRDSHUS - KONFERENS

Körer!

på Snöå Bruk i Dala-Järna finner ni

- billigt boende i genuin bruksmiljö
- ett uppskattat kök
- rejäla övningslokaler

samt

- möjlighet att uppträda i Dala-Järna kyrka med sin fantastiska akustik och unika orgel

Genom vårt samarbete med pastoratet blir ert körinternat något utöver det vanliga.

Varmt välkomna till Snöå Bruk och Dala-Järna kyrka

Yvonne och Karl
med personal

Robert van Aarem,
kyrkoherde

För info:

tel.0281-240 18

www.snoabruk.se

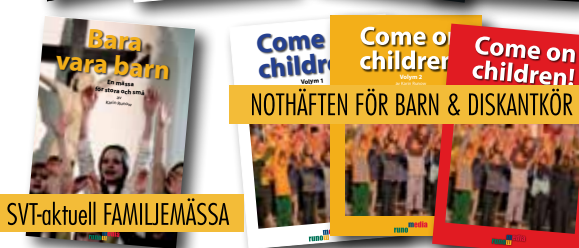
Runow Media FÖRLAG

Noter, mässor och musiker med kopieringsrätt!

Come on children!

MUSIKALER FÖR BARN & DISKANTKÖR till kyrkor, skolor, m.m

NOTHÄFTEN FÖR BARN & DISKANTKÖR

SVT-aktuell FAMILJEMÄSSA

Manus och komposition: KARIN RUNOW (Aulénpristagare 2011)

Lyssna, ladda hem demo-noter och beställ på hemsidan!

www.runowmedia.se

Musikfest i Stockholm

Vill du sjunga folkmusik i en kyrka full med körsångare? Då ges ett ypperligt tillfälle på fredag kväll i en sing-a-long-konsert i Adolf Fredriks kyrka. Konserten är en del i musikfestivalen Jubilate som arrangeras i Stockholms stift första helgen i februari varje år. I sing-a-long-konsertens repertoar ingår Brudmarsch från Jämtland, Polska från Rättvik, folkoral från Estland och Mariamusik. Noter finns till försäljning i kyrkan. Uppsjungningen börjar klockan 17.30, därefter följer repetitioner och själva konserten äger rum klockan 19.

Tidigare på fredagen, under en lunchkonsert i Adolf Fredriks kyrka delas stiftets musikpris S:ta Ceciliapriset ut och på lördagseftermiddagen blir det tre konserter i rad i S:t Jacobs kyrka. Det börjar klockan 13 med att sju barnkörer framför nyskriven musik av Magnus Båge. På söndagen sprids festivalen ut i olika kyrkor i stiftet.

Jubilate arrangeras av Stockholms stifts kyrkosångsförbund, Stockholms stifts kyrkomusikerförening, Sensus och Stockholms stift med alla dess församlingar.

Gregorianskt dygn i Vadstena

Ett annat traditionsenligt arrangemang är Gregorianskt dygn i Vadstena. Det är Laurentius Petri Sällskapet, Vadstena församling och Vadstena folkhögskola som bjuder in. Det gregorianska dygnet, i år 1–2 mars, innehåller tideböner, sångövningar och föredrag samt orgelmusik med gregorianska förtecken. Medverkar i år gör bland andra biskop emeritus Lars Eckerdal, Mark Falsjö, Marie-Louise Beckman och Christer Staaf.

Sankta Cecilia, som led martyrdöden i börja på 200-talet, är kyrkomusikens skyddshelgon. Målningen är gjord av Raffaello Sanzio.

KÖRSTÄMMAN
SKINNSKATTEBERG

Hela Sveriges körfest! 14-16 juni 2013

Vocal Six – a capella när det är som bäst • Jaerv – utåtriktad, energifull folkmusik • Sandström för alle – körmusik för alla med Sven David Sandström och Karin Oldgren • Den som bär – Nadja Eriksson med nya poetiska sånger som berör • Anders Widmark och Karin Eklund – välklingande folkkär körjazz • Släpp noterna – med Anna Risberg sjunger vi låtar med textblad och fantasi
Kroppen som instrument – Johan Bodin Eriksson, bodypercussion

Sista anmälningsdag är 31 mars, därefter efteranmälan i mån av plats.
Som deltagare i körer anknutna till Sensus har du rabatt på avgiften.

Anmäl dig direkt och läs mer: www.korstamman.se

sensus

Skinnskattebergs
kommun

Länsstyrelsen
Västmanlands län

LANDSTINGET
VÄSTMANLAND

VÄSTMANLANDSMUSIKEN
LÄNSMUSIKEN • VÄSTERÅS SINFONIETTA • VÄSTERÅS KONserterhus

Svenska kyrkan

Hallå där

Anna Kjellin, ordförande i Ung Kyrkomusik i Västerås stift

Vad är Ung Kyrkomusik för något?

– Det är en sektion under Västerås stifts kyrkosångsförbund. Den kom till under 1950-talet, det var en kyrkomusiker och folkskollärare i Avesta som hette Ebbe König som tog initiativ till den. Den fick stark genomslagskraft på en gång, i slutet av 50-talet hade man fyra barnkör dagar på ett år med 1000 barn från mer än 50 körer.

Och hur ser det ut i dag?

– Under 2012 har vi haft 290 deltagare vid fyra tillfällen, från 22 körer. I början var det bara endagsaktiviteter, nu har vi också övernattnings. Vi turas om att vara på olika ställen i stiftet.

Hur finansierar ni verksamheten?

– De senaste åren har vi fått en halv stiftskollekt särskilt till Ung kyrkomusik. Det är ett bra tillskott, men det är inte tillräckligt och därför är vi glada att vi har en musik-konsulent, Lars Tilenius, som stöttar upp så mycket han kan. Det är otroligt skönt att ha stiftet i ryggen. Oftast är det vi själva och de lokala musikerna som leder barnkör dagarna och lägren, inom ramen för våra tjänster.

Vad ligger framför i vår?

– Vi har en kördag för killar i februari. I mars har vi en körfest för tjejer och killar 10–18 år med två övernattnings. Det är sång och skidåkning, så då är vi bundna till ställen där det finns en skidbacke. I april har vi två traditionella barnkör dagar för 6–10 år, de är på två olika platser eftersom vårt stift är så stort.

Vad har ni för repertoar?

– Det är väldigt blandat. Ibland sjunger vi ett helt verk, ibland plockar vi ihop sånger på ett tema. På körfesten i mars är det Jungfru Marie bebedelsedag på söndagen, och då plockar vi fram Mariamusik. På en av kördagarna i april har vi doptema. På kördagen för killar repeterar vi repertoaren till gosskörfestivalen som är i Rättvik i maj.

Har ni några nya satsningar på gång?

– Ja, tillsammans med stiftsgården i Rättvik satsar vi på Ung Sång, vi bjuder in ungdomar 15–25 år att både sjunga och spela under en helg, de måste inte vara knutna till en kör och behöver inte repetera i förväg. Ungdomsverksamheten är stor på stiftsgården. Ung Sång ska ligga sista helgen i september.

Text: Marita Sköldberg
Foto: Gabriella Heidenberg

Ungdomskörerna från Solberga och Skaftö går luciatåg i Abergavenny.

Västsvenska ungdomskörer lussade i Wales

Under några dagar i december var Solberga församlings ungdomskör, med sju tjejer och fem killar, och Skaftö ungdomskör, fyra tjejer, i Wales och lussade. De sjöng i

kyrkor och på julmarknad i bland annat Cardiff. Programmet har även framförts på hemmaplan i Grundsunds och Jörlandas kyrkor.

Dobrogosz i Grycksbo

Grycksbo Kyrkokör, Sala Kammarkör och Damkören Sacrales från Sala har haft ett gemensamt projekt med Requiem av Steve Dobrogosz. Körerna träffades och repeterade under en kördag på Snöå bruk i september, och den 10 november framfördes verket i Sala Kristina kyrka. Dagen därpå

var det Grycksbo kyrkas tur. Medverkade gjorde även Bergslagens Kammarsymfoniker och allt som allt var det 85 sångare och musiker som bjöd på en fantastisk konsert. Dirigenter var Kella Näslund, Ulrika Jonsson och Margareta Andréasson.

Förbundet kyrkomusik i Uppsala stift

Anmälan/Info: Mia Oldeberg-Huusko,
maria.oldeberg-huusko@svenskakyrkan.se

Linköpings stifts kyrkosångsförbund

16 mars Barnkörddag i Domkyrkan, Barn i Guds tid

21 sep Workshopdag för körsångare, Vadstena

Hemsida: www.svenskakyrkan.se/linkopingsstift (Kurser och mötesplatser)

Info arrangemang: Karin Wall-Källming,
karin.wallkallming@svenskakyrkan.se

Övriga frågor: Sekreterare Niklas Adell

Skara stifts kyrkosångsförbund

Skara stifts kyrkosångsförbund firar sitt 90-årsjubileum 2013

19 okt Avslutande konsert med anledning av 90-årsjubileet

Info: Gunilla Jacobsson
Gunilla.Jacobsson@slu.se

Hemsida: www.skara.sjungikyrkan.nu

Sjuhäradsbygdens kyrkosångsförbund

2 mars Årsmöte i Herrljunga

27-28 april Barnkörläger i Kinna

Info: Peter Bengtsson,
peter.bengtsson@svenskakyrkan.se

Hemsida: www.sjuharad.sjungikyrkan.nu

Strängnäs stifts kyrkosångsförbund

Info: Mathias Johnsson,
mathias.johnsson@svenskakyrkan.se

Västerås stifts kyrkosångsförbund

16 feb Kördag för killar 6-13 år, Hök-åsens församlingshem och Torstuna kyrka, Västerås

8-10 mars Jubileradagar i Nora för vuxenkörsångare

15-17 mars Körfest för tjejer & killar, 10-18 år, i Rättvik

13 april Barnkördag i Arboga, 6-10 år, med tema dopet

20 april Barnkördag i Dala-Järna, 6-10 år

27-29 sep Ung sång, för tjejer & killar 15-25 år, i Rättvik

Info: Anna Kjellin:
anna.kjellin@svenskakyrkan.se, Heléne Thunberg, thunbergslund@hotmail.com
Hemsida: www.vasteras.sjungikyrkan.nu

Växjö stifts kyrkosångsförbund

13 april Barnkördag i Mönsterås med bl a mässmusik ur nya handboksförslaget, avslutas med mäsas

19-20 okt Kyrkosångsfest 2013,

Sofiakyrkan, Jönköping

9 nov Ungdomskördag med Afrikatema

Info: Patrik Sassersson,

patrik.sassersson@svenskakyrkan.se

Hemsida: www.vaxjo.sjungikyrkan.nu

Förbundet Kyrkomusik i Lunds stift

Info: Katarina Koos,

katarina.koos@svenskakyrkan.se

Hemsida: www.fkl.se

Hallands kyrkosångsförbund

2-3 mars Barnkörläger på Gullbrannagården

20 april Hallandsfest med ombudsmöte i Martin Luther, Halmstad

4 maj Musikresa till Malmö Opera

21 sep Barnkördag med Karin Runow, i Falkenberg

5 okt Stiftskördag i Göteborgs domkyrka

Info: Birgitta Eliasson,
birgitta.eliasson@svenskakyrkan.se

Hemsida: www.halland.sjungikyrkan.nu

Göteborgs stifts norra kyrkosångsförbund

2-3 mars Gospelhelg på Åh

9 mars Barnkördag i Lysekil

14-16 juni Barnkörläger på Åh

5 okt Stiftskörhögtid i Göteborgs domkyrka (tillsammans med Hallands och Sjuhäradsbygdens kyrkosångsförbund)

Info: Gun-Britt Marcusson,
gunbrittmarcusson@hotmail.com

Hemsida: www.goteborgnorra.sjungikyrkan.nu

Karlstads stifts kyrkosångsförbund

Info: Ingrid Kåwe, ingrid.kawe@sensus.se

Kyrkosångsförbundet i Härnösands stift

Info: Ann-Kristin Färnström, Ann-Kristin.Farnstrom@svenskakyrkan.se

Hemsida: www.harnosand.sjungikyrkan.nu

Luleå stifts södra kyrkosångsförbund

Info: ewa.miller, ewa.miller@gmail.com

Hemsida: www.luleasodra.sjungikyrkan.nu

Luleå stifts norra kyrkosångsförbund

Info: ordf. Gunnar Östlund,
gunnar.ostlund@gmail.com

Hemsida: www.luleanorra.sjungikyrkan.nu

Gotlands Körförbund

Info: info@korpapotland.se eller Ragnar

Håkanson, ragnar@hakanson.se

Hemsida: www.korpapotland.se

Sveriges Kyrkosångsförbund, SKsf
www.sjungikyrkan.nu

Information

Redaktör Marita Sköldberg

070-21 22 166, info@sjungikyrkan.nu

Ekonomi

Förbundskamrer Agneta Lundell

072-727 12 12

ekonomi@sjungikyrkan.nu

Körpedagog

Birgitta Rosenquist Brorson

070-651 41 88, brb@sjungikyrkan.nu

Förbundsordförande

Erik Aurelius, 070-542 85 36,
erik.aurelius@svenskakyrkan.se

Styrelseordförande

Lena Fagéus, 070-605 67 47,
lena@fageus.se

Bankgironummer

880-0617

Organisationsnummer

873201-0569

Stockholms stifts kyrkosångsförbund

1-3 feb Jubilate Öppna konserter: 1 feb lunchkonsert med orgelmusik. Sita Cecilia-priset delas ut. På kvällen sing-a-long-konsert med musik av Anders Öhrwall. Båda i Adolf Fredriks kyrka

2 feb Tre på varandra följande konserter i S:t Jacobs kyrka

Mer info kommer på www.jubilate.se

Info: emelie.power@svenskakyrkan.se

Hemsida: www.stockholm.sjungikyrkan.nu

Svenska kyrkans Gosskörörening

23-26 maj Gosskörfestival i Rättvik

Info: Lars Beckman,

Lars.beckman@svenskakyrkanlinkoping.se

Hemsida: www.gosskor.se

Laurentius Petri Sällskapet för svenskt gudstjänstliv

1-2 mars Gregorianskt dygn i Vadstena med tideböner, sångövningar, föredrag och orgelmusik. Medverkar gör bl a biskop emeritus Lars Eckerdal

Info: Gun Palmqvist, 0506-353 01, 309 23,
gun.palmqvist@svenskakyrkan.se

Svenska Schützsällskapet

Info: Ann-Cristine Lundquist,
Ann-Cristine.Lundquist@slu.se

Hemsida: www.svenskaschuetz.se

Kristna Dansgemenskapen i Sverige

Info: Karin Bodin, bodin.kam@gmail.com

Hemsida: www.kdgs.org

Kyrkosångsförbundet nu på Facebook

Sveriges Kyrkosångsförbund har fått en egen sida på Facebook. Sidan nås på adressen [www.facebook.com/](http://www.facebook.com/SverigesKyrkosangsforbund)

SverigesKyrkosangsforbund.
Gå gärna in och gilla vår sida.

Körledarkurser i Malmö

Sveriges Kyrkosångsförbund är en av arrangörerna till de dirigent- och körledarkurser som ges på Malmö Högskola **12-18 augusti**. Planeringen pågår för fullt och fjolårets kursutbud kommer att erbjudas igen, nämligen: Dirigentkurser på grundläggande nivå, fortsättningsnivå och avancerad nivå, Barnkörledning, Scenisk kör, Ett nytt slags körledarskap samt Att leda gospelkör. Mer information kommer i slutet av februari-början på mars.

Motionera till förbundsstämman

Årets förbundsstämma äger rum i Uppsala **15-16 november**. Kollektiva och enskilda medlemmar i förbundet samt delförbundens styrelser är välkomna att lämna in motioner till förbundsstämman. Motionerna ska ha inkommit till kansliet senast den 15 september. Sveriges Kyrkosångsförbund håller förbundsstämma vartannat år.

Sveriges Kyrkosångsförbund söker förbundskamrer

Tjänsten är på heltid, varav 25 % sekreteraruppgifter. I arbetet ingår allmänna kassörsuppgifter, it-ansvar, att vara sakkunnig i ekonomiska frågor, liksom att vara sekreterare vid styrelsemöten och delta i planeringen av förbundets arrangemang.

Läs mer på www.sjungikyrkan.nu
Sista ansökningsdag 15 februari.
Tillträde enligt överenskommelse.

SKSf är Sveriges största körförbund och den största frivilligrörelsen i Svenska kyrkan. Förbundets huvuduppgift är att stödja körverksamheten i Svenska kyrkan.

Sveriges Kyrkosångsförbunds nionde Nationella ungdomskörfestival

Frustuna, Gnesta
9-12 maj 2013

För körsångare 15-25 år

Repertoar:

Vi har vårt ursprung av Hans Nilsson och Urban Andersson
Sånger från Iona mm

Arbetsbodar:

Skrivarverkstad, afrikansk dans, från ton till not m fl

Ur programmet:

Repetitioner, konserter, gudstjänster, arbetsbodar,
festmiddag med öppen scen och mycket mer.

Kostnad:

1500 kronor/deltagare
Ta med en kollega!
En medföljande präst,
diakon eller pedagog
betalar halva avgiften
(får ej ersätta körledaren).

För anmälan och
mer information:
www.sjungikyrkan.nu
Anmälan
senast 20/2

Svenska kyrkan
FRUSTUNA FÖRSAMLING

Vid definitiv eftersändning återsänds försändelsen med nya adressen på framsidan (ej adressidan) till KôrJournalen, Essunga Stallaholm 457, 465 98 Nossebro

Tjur-ko-musikern Iréne Jönsson har ritat kon på affischen till projektet KO-operation Tanzania i Munka Ljungby församling.

Kor i kyrkan *"Vi hade en kattgudstjänst för ett par år sedan, och vi har nog aldrig fått så mycket respons"*

Ko-risterna får under vårens muu-sik sjunga ko-raler tillsammans med ko-mministern och dennes ko-lleger, bland annat tjur-ko-musikerna. Ko-nfirmanderna kan också vara med. Allt som en del i KO-operation Tanzania.

När prästen Lena Sahlée-Persson i Munka Ljungby församling utanför Ängelholm kläckte idén om ett tema omkring kor hakade kollegerna på. Temat startade på domssöndagen och pågår till palmsöndagen. Projektet kallas KO-operation Tanzania, eftersom pengar samlas in till att köpa in dräktiga kvigor i Tanzania, via Svenska kyrkans internationella arbete. Fattiga familjer kan få en kviga, lämna ifrån sig de första två kalvarna men behålla kon.

Kor kommer att finnas med i flera verksamheter i församlingen. Under våren blir det bland annat föreläsningar om kons betydelse och Mamma Mu-mässor där barnverksamheten medverkar. Den 24 februari ska barnkören Singo framföra Börge Rings mu-sikal Vec-KO-pengen i den första Mamma Mu-mässan.

– Vi vill bygga från något grundläggande som många människor har en relation till. Teologi kan te sig på många sätt, säger kyrkomusikern Iréne Jönsson, som också har ritat kon på församlingens affisch.

– Vi hade en kattgudstjänst för ett par år sedan, och vi har nog aldrig fått så mycket respons någon gång. Jag spelade Rosa Pantern på orgel och vi sjöng Kattduetten.

Insamlingsresultatet redovisas regelbun-

det i församlingen. I början på januari hade man samlat in till sju och en tredjedels kviga. En kviga kostar ungefär 3500 kronor.

Exakt hur muu-siken ska inriktas på temat får visa sig efterhand. Att göra saker med barn är lätt, det finns en livlig barnverksamhet, förklarar Iréne Jönsson, men hon vill gärna försöka få med föräldrarna på något också.

– Kanske kan det bli någon Mamma Mu och Bo ko-kör, den kanske kan sjunga något ur Tjuren från Bronx, spårar hon.

Just ko-körsångerna har dock inte flödat över henne.

– Nej, det är väl mest ko-ralerna. Men det kanske kommer in förslag från Sveriges ko-riste, säger hon och skrattar.

Marita Sköldberg